

Tartalom

A nagy lelkipásztor
Eucharisztia és életrajza
Nagy sikerrel
lőtt le a gyöngyösi szent Bertalan templom egyházi hányverseny.

Patrona Hungaria
kézimunkaállítás a Mátyás Héten.

Renoválják a gyöngyösi Szent Bertalan templomot.

Hitéleti tájékoztató
Hírek

A Szent Bertalan Egyházközség anyagi ügyei

GYÖNGYÖSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

X. évfolyam. | 1937. október hó || 9. szám. || Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónapban. || Főszerkesztő: MAGNIN ADOLF AN prapostplébános | Főmunkatárs: P. LUPTOVITS KOLOS || Felelős szerkesztő: Dr. BERNÁT FERENC gimn. hittanár.
Előfizetés egész évre 1 P. Egyes szám ára 10 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Kállay utca 17. szám.**

**A legjobb minőségű árút
legnagyobb választékban
legolcsóbb szabott áron**

SZLOBODÁTÓL

Gyöngyösi Takarékpénztár Egyesület.
Alapítva: 1867. évben. Érdekközös-
ségben (affiliált) a Magyar Általános
Hitelbankkal és a Magyar Leszámitoló
és Pénzváltó bankkal.

**Kölcsönöket folyósít, Elfogad betéte-
ket. Minden banki üzlet előnyös lebo-
nyolítására megbízásokat átvesz.**

Telefon: 8.

**Tüzelőjét,
szénszükségletét,**

Budaynál

szerezze be. Pöspöki u. 2. Telefon: 41.

NEMZETI HITELINTÉZET P.-t. (Budapest)

Gyöngyösi fiókja Hanisz-tér 4.sz.

Telefon: 83.sz.

Betéteket elfogad:

takarékbetét-könyvecskére és
folyószámlára.

Kölcsönöket folyósít.

Minden bankszerű üzlet lebo-
nyolítására megbízásokat át-
vesz. Az Első Magyar Általá-
nos Biztosító Társaság képviselője.

Hungária-nyomda Gyöngyös, felelős: Nigrínyi Ferenc.

Kiadó: Dr. BERNÁT FERENC gimn. hittanár.

GYÖNGYÖSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Megjelenik július és augusztus kivételével havonként.

Felelős szerkesztő:

Dr. BERNÁT FERENC
gimn. hittanár.

Főszerkesztő:

MAGNIN ADORJÁN
prépost-plébános.

Főmunkatárs:

P. LUPTOVITS KOLOS
ferences plébános.

Kiadja a gyöngyösi felső- és alsóvárosi plébánia.

Egy szám ára 10 fill.

Egész évre 1 pengő.

A nagy lelkipásztor.

Irta: Gáspár Jenő

Az egyházfejedelem, aki immár negyedszázada kormányozza az egri főegyházmegyét, Szent István király ünnepén egy külföldi kegyhelyen csendes elvonultságban ünnepelte meg trónralépésének huszonötödik évfordulóját. Az apostolok alázatosságával és a nagyvonalú lelkek finom izlésével tért ki az ünneplés elől, nem akarván, hogy személye az érdeklődés középpontjába kerüljön. Pedig *Szerecsányi Lajos egri érsek negyedszázados jubileuma már nem egy ember ünnepe, hanem az elmúlt huszonöt év eseményeinek távlatából egy darab magyar történelem.* Mikor a jubileum napján Máriacellben bemutatta a hálaadó áldozatot s megemlékezett huszonöt éves kormányzatának élő és elhunyt szereplőiről és munkatársairól, ahogy nemes, történelmi galériákba illő magyar feje meghajolt az oltár fölött, az ujkori magyar történelem legsúlyosabb negyedszázadára kellett visszagondolnia. A magyar aranykor derűs napjaiban foglalta el az egri főpapok trónját, hogy aztán a világháború megpróbáltatásai, két forradalom gyötrelmei, üldöztetés és megaláztatás után a poraiból megelevenedő nemzet élniakarásának minden mozzanatába belekapcsolódjék s vezesse a gondjaira bízott hatalmas főegyházmegye híveit a lelki megújulás és a szebb magyar jövő útjain. Micsoda távlatai a világot rengető eseményeknek, micsoda mélységei a megpróbáltatásoknak; micsoda katalizmái isteni és emberi értékeknek, mennyi erőfeszítés és munka, szakadatlan virrasztás, gond, reménykedés tölti ki ezt a huszonöt esztendő, amelyben Szerecsányi Lajos munkássága immár történelmivé magasztosult!

Ha valaki egyszer megírja ennek a negyedszázadnak a történetét, mindenekelőtt kénytelen lesz rámutatni arra, hogy az egri érsek kormányzása az egyház egyik legnagyobb titkának és erősségének, a rugalmasságnak legszebb példája. Hatvanegy éves korában, egy konzervatív egyházkormányzási iskola nevelje és részeseként vette át az ősi egyházmegye vezetését s mégis egyszerre tele volt lelke megértéssel minden iránt, amit a vérben fürdő, vagy a szenvedésekkel teli esztendők kívántak és követeltek. A legelső között volt a magyar földön, aki a világháború és a két forradalom tanulságait levonta egyházkormányzásban, országos politikában, szociális gondolkozásban és gazdasági kérdésekben egyaránt s akiben a megértés és szeretet mindig ott tett, alkotott vagy segített, ahol legsürgősebb volt. Szinte nap-nap után olyan kérdések meredtek eléje, amelyeket az egymás után dübörögve rohanó, vért verejtékező esztendők dobtak fel váratlanul és sürgősen s amelyeknek haladéknélküli megoldására patriárkai korában is mindig törellel energiával vállalkozott.

És a történetíró meg fogja azt is állapítani, hogy Eger jubiláló érseke maghallotta az Egyház új korszakának jelszavát, a „cura animarumot” s elsősorban is vezető lelkipásztora tudott lenni főegyházmegyéjének. Elődjei közt, az egri egyháznagyok sorában voltak államférfiak és kancellárok, kincstartók és hadvezérek, tudósok és költők, diplomaták és fejedelmi mecénások, szervezők és aranyszájú szónokok: az ő bandériumi papjainak és tanítóinak serege volt, küldetése: megőrizni, fenntartani és felvirágoztatni a legmagyarabb egyházmegyét s hivatása, a lelki megújítást és a vallásos fellendülést szomjuhozó nép pásztorsága. Ez egyházkormányzatának alfa és omega s ezt a munkát a fejelem, az igazságosság és az atyai szeretet segítségével végzi mind a mai napig. - A nép minden rétegét, intelligenciát és földművestársadalmat, iparosságot és munkásságot s főleg az ifjúságot veszi gondjaiba ez a pasztoráció, amelynek gyümölcseit látni és élvezni napról-napra megadatik a jubilánsnak.

Érseki címerében, amelyben ősi családjának cimermotívumai ölelkeznek a főpapi jelvényekkel, ez a jelmondat olvasható: „Fructus oneris honor”. Huszonöt éves érseki kormányzása alatt ez a jelmondat sokszorosán beigazolódott. A megbecsülésnek, tiszteletnek és hódolatnak sok-sok jelével halmozta el az Egyház és az ország. Az érseki palliumon kívül a Szentatya figyelme odasorozta trónállói közé is. Két apostoli király kegyének sugarai hullottak

rá s elhalmozta kitüntetésekkel a mai Magyarország is s ezenkívül Pázmány egyeteme, vármegyéje és székvárosa. De a legszebb és a legkifejezőbb emléke munkásságának az a templom és lelki-gyakorlatos ház lesz odaát a Tiszántulon, a nyírségi homokon. Ott, ahol apró szekták, nagy felekezetek és különböző világnézetek találkoznak szétszórt és szervezés alatt levő plébániák között, ott emelkedik majd a templom és az Assisi-beli szent fiainak szerzetesháza, azé a rendé, amelynek tagjait a magyar nép egyik legszebb szavával, barátoknak nevezte el. És ha majd ennek az épületnek a homlokára felkerül Szmrecsányi Lajos neve, hirdetni fogja, hogy *a nagy építő egri főpapok sorában egyik legragyogóbb név az övé.*

Mert ha volt az egri egyházmegyének Lambertje, aki a tatárdulás után teremtette ujja az egyházmegyét, ha volt Telekesy Istvánja, aki a kettős királyválasztás pártusai, a török hódoltság, a felkelések és a Rakóczi-féle szabadságharc után állította vissza az egri püspökség Szent István által megszabott határait, ha volt Barkóczy Ference, aki a ma is meglevő két főiskolát alapította, ha volt Eszterházy Károlya, aki egyetemről álmodott Egerben, s megépítette Középeurópa egyik legszebb barokk épületcsodáját, ha volt Pyrker Lászlója, Bartakovics Bélája és Samassa Józsefje, akik épületekben, irodalomban, művészetekben és tudományokban képezték ki Egert „kis magyar Athénné“, akkor méltán disziti ezt a sort Szmrecsányi Lajos neve, aki ég- és földindulások korában, minden Muhinál és Mohácsnál nagyobb *nemzeti szerencsétlenségek éveiben a legjobb pásztorként viselte gondját a reá bízott nyájnak.* A liturgia himnusza a templomaiba belépő főpapot így köszönti ujjongva: *Ecce, sacerdos magnus: a történelmi értéké magasodott egri érseket így fogja méltatni a történetírás: Ime, a nagy lelkipásztor!*

Gyöngyös város hódolata Érsekfőpásztorunk iránt. Érsekfőpásztorunkat huszonötéves érseki jubileuma alkalmából Gyöngyös város képviselőtestülete is hódolatteljes üdvözlésben részesítette. Orosz Ernő polgármesterhelyettes a közgyűlés megnyitójában meleg szavakkal emlékezett meg a főpásztor jubileumáról s szavai közben, amelyeket állva hallgattak a képviselőtestületi tagok, többször lelkes éljenzésben törtek ki a jelenlevők. Stiller Kálmán mondott ezután emelkedett hangú emlékezést, kiemelve, hogy a főpásztor egy ízben Gyöngyöst egyházmegyéje gyöngyének nevezte s a város mindig a legteljesebb szeretetét élvezte.

Dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek volt az — mondotta —, aki az 1917 ben leégett várost elsőnek látogatta meg és mindig a szíven viselte a város és lakói sorsát. — Gazdag földadományt nyújtott a rokkantaknak, az Érsekföld kiosztásával pedig az örökké aktív, nemes szociális lelkiülettel bíró főpásztor a városfejlődés útját leghatalmasabban előmozdította. Most, jubileumakor sem feledkezett meg rólunk, mert fejedelmi ajándékából a gyöngyösi Rk. Felsőmezőgazdasági iskolának is juttatott 10.000 pengőt, hogy a régen szükséges internátus tervét megvalósíthassák. Ezzel Gyöngyös iskolaéletének igen hatalmas lendületet nyújt és az annyira hiányzó családi nevelést vidékről tömegesen beözönlő tanulóinknak intézményesen biztosítja. A képviselőtestület lelkesen határozta el, hogy hódoló feliratban juttatja el hódolatát Érsekfőpásztorunkhoz,

Az Érsekfőpásztor ünneplése az egyházközségek díszgyűlésén. A szent Bertalan és az alsóvárosi egyházközségek közös díszgyűlésén szept. 8-án impozáns ünneplésben részesítették a negyedszázados jubileumát ünneplő Főpásztort. A díszközgyűlést Magnin Adorján prépostplébános nyitotta meg, s beszédében bensőséges szavakban szólt az ünnepelelt Főpásztorról. Érsekfőpásztorunk a szó szoros értelmében a lelkek vezére, élete legnagyobb feladatának a lelkek gondozását tekintette. Lelkipásztori, szociális munkálkodása egy kulturtörténeti fejezet a magyarság történetében. A díszközgyűlés résztvevői állva hallgatták a prépostplébános beszédét és több ízben lelkes éljenzéssel szakították félbe. — Dr. Okolicsányi Béla városi tisztifőorvos gazdag felépítésű ünnepi beszédében hódolattal emlékezett meg a Főpásztor személyéről. Beszédéből megéreztek az Egyházzal, annak Főpásztorával együttérző fiúi hangot, az Akció Katolika tetterős munkásának lelkiületét. Hosszas ünneplés után az egyesített díszközgyűlés elhatározta, hogy hódoló feliratot terjeszt a jubiláló főpásztor elé.

Eucharisztia és ének.

Werner Alajos hittudományi és egyházzenei doktor, zeneművészeti-főiskolai és szombathelyi teológiai tanár aktuális szentévi cikke Tudósítónkban.

A magyar katolikus életnek idei naptárában, a 37—38-as esztendőben az Őrnapjának vörösbetűs ünnepe mintha meghosszabbodott és megnőtt volna, mintha ünneppé és pirossá festené az egész évet és minden hétköznapját.

Eucharisztikus év, eucharisztikus világkongresszus Magyarországon! Ezt hirdeti plakát, ezt hirdetik cikkek és prédikációk, ezt hirdeti a lázas munka, mely a külső kereteken és külsőségeken dolgozik.

De az ünnepet mégis csak a tartalom és hangulat teszi ünneppé. Az Úrnap hangulatának kell végiglebegnie ezen az éven, az Úrnap hangulatának kell bejárnia erdőt-mezőt, szívet-lelket, érzést és akaratot!

Az Úrnap hangulatával kell vetnünk és aratnunk a magyar búzát, melyből ez évben oly sok ostya készül majd és Krisztus teste lesz, s melyből a világ összes népei fognak nálunk táplálkozni. Az Úrnap hangulatával kell ültetnünk és szüretelnünk ezidén a magyar szőlőt, melyből ez évben oly sok misebor és Krisztus vére lesz, melyet a világ összes népeinek papjai fognak nálunk felmutatni. Az Úrnap hangulatával kell elsősorban magunkat eltöltenünk, szívünket, érzésvilágunkat!

És mi az Úrnap hangulata?

Több érzésből és mozzanatból tevődik össze, de én most csak egyet ragadok ki és csak egyet nevezek meg: az örömteljes és énekes lelkület. Ez az Úrnapnak és Eucharisztiaának léghőre, levegője; ebben az örömteljes és énekes lelkületben nőnek az Eucharisztiaának csodálatos és színpompás virágai: a szeretet, a tisztaság, az áldozat, a buzgóság.

Erről az örömteljes énekes lelkületről akarok egyet s mást mondani.

Mikor is volt az első Úrnapja? Az első úrnapi körmenet, amikor az Úr végigment erdön-mezőn, hegyen-völgyön, emberek közt — láthatatlanul, de áldással és kegyelemmel? — Akkor midőn a Boldogságos Szűz volt az élő monstrancia és szűzi méhében hordván az Urat, Erzsébet látogatására indul. Ez volt az első úrnapi körmenet. Kiséréte madardal, lány olajfák susogása és patakcsobogás volt. A Szent Szűz nem tud tömjénfüstöt áldozni, csókjaival sem tudja illetni még a kis Jézust, — de az Úrnap hangulata, az énekes lelkület eltölti szívét, megnyitja ajkát és megrezgeti hangját. Útközben „megkomponálja“ az alázatosan büszke Magnificatját, ott zsong szívében, fülében és Erzsébet házában kitör lelkéből. Az első Úrnap hangulata örömteljes énekes hangulat volt s ezt az első úrnapi dalt a Boldogságos Szűz énekelte.

S azóta is ez az Úrnap és az Eucharisztia hangulata és jellege.

Amikor a Boldogságos Szűz a legelső monstranciából áthelyezte a kis Jézust egy másik monstranciába, a kemény jászol

szalmájára, az Úrnap öröm-énekes hangulata ott sem hiányzott. A Boldogságos Szűz bölcsődalába beleszővődött az angyalok karácsonyi éneke.

Az utolsó vacsora termében, — ahol Krisztus forró és áldozatos szeretete szinte már nem birt magával és nem fért el szívében, hanem elővételezi a keresztáldozatot és megalapítja az Oltáriszentséget, — ebben a teremben is fölcsendül az Úr és az apostolok husvétos zsoltározó éneke.

S még a katakombákból is, ahol az első keresztények egyszerűen, minden fény és pompa nélkül ünnepelték az Eucharisziát, fölhallatszik az Úrnap hangulata; a keresztények Krisztusnak, mint királyuknak himnuszt énekelnek. (Plinius).

Nem csoda hát, hogy Szent Tamás csupa dalba öltözteti az Úrnap hivatalos ünnepét,

Most, hogy Úrnapot ünnepelünk egész éven át, eucharisztikus esztendőt, nekünk is ebbe az örömteljes és énekes lelkületbe kell öltöznünk — belsőleg, külsőleg.

Az ének a katolikus liturgiának, mint művészetnek legértékesebb gyöngye, a belső érzelemnek, léleknek, tartalomnak legszébb és leghatásosabb kifejezője. Fordítsunk gondot a liturgiának erre a tényezőjére is, ebben az évben fokozottabb mértékben. Teremtsünk szép éneket, a szép énekkel úrnapi hangulatot és az úrnapi hangulattal eucharisztikus életet!

Minden iskola, minden templom, minden falu és város meg hitközség kérdezze meg magától: milyen a mi énekünk? Mint jó és kellemes illatu tömjén száll fel az Eucharisziához — vagy gyatra, fűlsiketítő, lanyha és nem épületes? Az idegenek, akik be fognak tévedni városi, de falusi templomainkba is és buzdulni akarnak, hogyan fognak visszaemlékezni a magyar templomok énekeire? Jákob-létra lesz-e számunkra, melyen fellendülnek a magasba, vagy botránykő, melyen megütkeznek?

Ne kiméljünk munkát, fáradságot, próbát, leleményességet. Legyen énekünk mindig az egyház előírása szerint: **szent, művészi** és katolikus, vagyis **egységes**.

Ezt követeli tőlünk az eucharisztikus év úrnapi hangulata. Járjunk benne a Boldogságos Szűz örömteljes és énekes lelkületével.

Magy. kir. Dohánynagyáruda Plébánia
mellett

szivarok, szivarkák és dohány-
neműek a legnagyobb vá-
lasztékban vásárolhatók!

Vida Kálmán Hevesmegye legrégebb cukrászdája szakmába vágó elsőrendű dolgaival vezet.

Alapítva 1852.

Gyöngyös, Főtér

*Patrona Hungariae-kézimunka kiállítás
a Mátra Héten*

Sok tervezgetés, még több gond előzte meg és mégis sikerült. Pedig de sokan mosolyogtak, csóválták fejüket, különösen azok a Kunktátorok, akik minden nagy eszménél hamar tüzet fognak, csak a munkától riadnak vissza. Ezeket szeretném idehozni a Kulturháza, hogy megnézzék, mit értek el rövid idő alatt azok, akik viszont nem csak akarnak, hanem dolgoznak is.

Nem országos méretű még ez a kiállítás, erre idő sem volt, talán Gyöngyösön láttak már szebbet is az emberek, de itt minden ott csillog az áldozatos szeretet sugara. A Kat. Leánykör kedves tagjai igazán szívük melegével színezték a kiállítás minden kis darabját. Ezek a kislányok, ha kell, színpadon lépnek fel, ha kell táncolnak, de ha kell, dolgoznak éjjel-nappal. És valljuk meg őszintén, Gyöngyösön rendezhetnek e valamit, ahol a Leánykör ne szerepelne?

Itt pedig... de ezt látni kell. Himzés, tüfestés, gobelin, perzsa, ollózott munkák, aquarell, lombfűrész-munkák, annyi szépség kicsiben, hogy minden látogató elragadtatással távozott el.

A lelke azonban minden munkának az az úrhölgy, aki még nevét sem szeretné közzétenni, de mi igazságtalanok lennénk, ha elhallgatnók: dr. Nárai Béláné. Ő buzditott, járt-kelt anyagok, munkaerők után, erélyes volt, ha kellett, gyengéd volt máskor és maga is együtt éjjelezett lányaival. Attól a perctől kezdve, amikor a Patrona Hungariae-terv komolyan felszínre került, állandóan az élén jár, és sokszor férfiakat is meg-

szégyenit nagy hitével és munkakedvével. A Patrona Hungariae nem is engedi megszégyenülni. És az lesz legnagyobb jutalmuk, ha épen ez a kis kiállítás és az ezt követő még nagyobb, segíti felállítani Nagyasszonyunk szobrát a Mátrában. — — Hölgyek, leányok, erről a kiállításról sok munkakedvet vigyenek haza.

Dr. H. F.

Keresztény háziasszonyok figyelmébe!

Tisztánkezelt, eredeti étel

ecet

napi áron állandóan kapható!

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak
NOVOTNY ALAJOS Szt. Bertalan u. 9

PINTÉR BARNABÁS

**Szent Antal-drogériája és Gyógyárúk és illat-
gyógykereskedése a leg- szerek, betegápolási
olcsóbb bevásárlási forrás! kozmetikai, háztartási
és fotó cikkek!**

***Nagy sikerrel zajlott le a gyöngyösi
Szent Bertalan-templom
egyházi hangversenye.***

A hatszáz éves hatalmas gyöngyösi Szent Bertalan templomban 12-én este előkelő és nagyszámú közönség gyűlt össze a meghirdetett templomi hangversenyre. — A nagy érdeklődést méltán megérdemelték a hangverseny szereplői, akik között a magyar zenei élet nem kisebb értékei foglaltak helyet, mint *M. Medek Anna* operaénekesnő, az Operaház örökös tagja, *Zsámboky Miklós* gordonkaművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára és a szépen fejlődő helyi zenei élet képviselői, az aranyérmes *Katolikus Énekkar*, valamint annak karnagya *Pátzay János* orgonaművész.

A műsoron az egyházi zene ismert és legkiválóbb műveinek tartott darabjai szerepeltek, amelyek az interpretáló művészek hű és szép előadásában a hallgatóság lelkét a magasba emelték. Medek Anna énekszámai: Franck: La procession, Luis Saar: Salve Regina és Percy B. Kahu: Ave Maria, egy kulturált énekesnő színekben dús, hatalmas szárnyalású szopránjának diadalmas megnyilvánulásai voltak. Új hangokat szólaltatott meg gordonkáján Zsámboky Miklós Tartini: Grave ed espressivojával és Couperin: Pastoralejával, amelyek változatos színükkel mély hatást váltottak ki. Az énekkar Liszt: Jézust nézzed és Bárdos L: Nyujtsd ki mennyből kórusokat adta elő. Szép szövegkiejtés, fegyelmezettség, tökéletes dinamikai kidolgozás és Liszt nehéz művében feltűnően tapasztalt igazi vallásos átérzés jellemezték az előadást. Pátzay János orgonaművész Bach: D-moll Toccata és Fuga, valamint Widor: Toccata-ját játszotta. Lendület, gép pontosságú ritmus és színes regisztrálás jellemezték a fiatal művész előadását.

A hangverseny közepén *Magnin Adorján* prépost-plébános kimentette dr. *Koudela Géza* pápai kamarás, egyetemi egyházzenei igazgatót, aki betegsége miatt nem tarthatta meg előadását. Beszédében a zene imádságra készítő hatalmáról szólt. Igen, a királyi szárnyalású salve-k, a Szűz Mária áldott nevének imádságos mélységű ismétlései királyi házzá avatták templomunkat.

Pannónia - szálló

Budapest, Rákóczi-út 5.

Szobaárak: 2 ágyas 9-től 20 pengőig, 1 ágyas 5 pengőtől 12 pengőig. —

Ez árakból a Gyöngyösi Katolikus Tudósító előfizetőinek 20 százalék kedvezmény.

Elsőrangú szálló. — Vidéki főtisztelendő papság és keresztény urak régi, jóhírű találkozó helye a főváros közép-pontjában. A legmodernebb felszerelés s ragyogó tisztaság. Fürdők. Hideg és meleg víz minden szobában.

Szőlő-
vesszők,
gyümölcsfák,
az összes bevált
j o b b f a j o k b a n

előnyös áron
beszerezhetők
SZABÓ GYULA szőlőtelepén
GYÖNGYÖS

Renoválják a gyöngyöstarjáni róm. kat. templomot.

Mult év október utolsó napjaiban nagy szélvihar vonult át Gyöngyöstarján felett. A vihar ledöntötte a toronyról a keresztet, mely épen azután zuhant alá, amikor az iskolás gyermekek mise után elhagyták a templomot.

A község agilis adminisztrátora szent célul tűzte ki, hogy a templom rövidesen újra kinyíljon a hívek előtt. Fáradságot nem kimélve járt az egyháztanács- tagok kíséretében télnek idején házról-házra s adako- zásra buzdította a híveket. Fáradozásának szép ered- ménye lett. Azt mondhatjuk, hogy minden háznál ki- vették részüket az adakozásban. Így összegyűlt közel 6 ezer pengő. Az egyházmegye jubiláló Főpásztora 2 ezer P-s adományával sietett gyöngyöstarjáni hívei segítségére. A kultuszminisztérium a vallásalapból 1 ezer, a Műemlékek Országos Bizottsága szintén 1 ezer pengőt adományozott.

Az így összegyűlt pénz azonban nem fedezte tel- jesen a költségvetési összeget. Ujra gyűjteni kellett! Minden házat újra felkerestek a lelkes egyháztanács- tagok. Így a másodszori gyűjtésből sikerült a külső va- kolásra is előteremteni a pénzt. A jó Isten segítségével a munka megindult! Uj toronytetőt, uj tetőzetet kap a templom. A kórust pedig nagyobbítják.

Még két-három hét s újra megszólalhatnak a to- ronyban az immár félév óta néma harangok, hogy hála- adó ünnepi szentmisére hívja össze a falu népét.

Isten áldása legyen mindazokon, akik nemes ada- kozásukkal és fáradságos munkáikkal elősegítik temp- lomunk rendbehhozását.

H. B.

Hitéleti tájékoztató.

Szent Bertalan plébánia,

Október 1. Első péntek. Reggel 6 órától gyóntatás. A Menház kápolnájában egész nap szentségimádás.

Este 6 órakor rózsafüzér, melyet hétköznapokon egész hónapban este 6 órakor tartunk. Vasárnaponként d. u. 3 órakor.

3. Első vasárnap, 9 órakor ünnepélyes szentmise, Este 6 órakor Jézus Szive litánia szentbeszéddel.

6. Szerda. Ünnepélyes gyászmise d. e. 9 órakor a tizenhárom aradi vértanuért és a szabadságharcban elesett hősökért. Az iskolások d. e. 8 órakor hallgatnak szentmisét.

22. Péntek. A Szent Bertalan templom felszentelésének évfordulója. 6 órakor ünnepélyes szentmise.

31. Október utolsó vasárnapja. Krisztus királyságának ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise szentségkítétellel. Délután félőtkor Krisztus-Király ünnepélyt tartunk a Kat. Legényegylet nagy termében. Ugyancsak délután félőtkor ünnepély lesz a Fehérváryné intézetben. Este 6 órakor termény hálaadó körmenet, utána szent beszéd, szentséges litánia és Te Deum.

Szent Ferencrendi plébánia.

A hónap minden hétköznapján reggelenként a 6 órai szent mise keretében Rózsafüzér ájtatosságot végzünk a szokott módon, lorettói litániával, utána szentségi áldással. Vasárnaponként d. u. 3 órakor tartjuk a rózsafüzér ájtatosságot.

1. Első péntek. Reggel 6-kor engesztelő szentmise Oltáriszentség kitételével és a szokott Jézus Szive ájtatossággal egész 8 óráig. A Jézus Szive Társulat havi szentmiséje 6 órakor a Jézus Szive oltárnál.

**M Ű V É S Z I
FELVÉTELEK**
Bardóczy és Tőzsér
fényképészeknél!
**HANISZ
TÉR 8.**
Fényképezőgépek, filmek, az összes fotó cikkek legolcsóbban beszerezhetők. Amatőr felvételeit a legszelbben, szakszerepen kidolgozzuk!!!

Sági József
szabósa és
készruha raktára
Pap Melchizedek u. 3.
A legmagasabb igényeket is kielégíti.
Modern szabás elsőrendű munka s főleg becsületes kiszolgálás, szolid árért.

4. Hétfő, Assiszi Szent Ferenc, Alapító Atyánk ünnepe. Erre való tekintettel 8 és 9 órakor is lesznek szentmisék. Este 6 órakor szentbeszéd, litánia és Szent Ferenc Atyánk átközlésének emlékezete.

5. Kedd, Reggel 6 órakor Szent Antal ájtatosság.

10. Vasárnap, A 9 órai nagymise előtt körmenet Szent Ferenc Atyánk tiszteletére. Este 7 órakor szentévi imádási óra a Legm. Oltáriszentség kitételével.

13. Szerda. D. e. 9 órakor tartjuk Vak Bottyán kuruc generálisért az évente szokásos gyászmisét.

17. Vasárnap, Reggel 6 órakor énekes szentmise a Ferences III. Rend élő tagjaiért. D. u. szokásos havi gyűlésüket tartják.

18. Hétfő, Reggel 6 órakor csendes szentmise a Ferences III. Rend megholtjaiért a Szent Ferenc oltárnál.

31. Vasárnap, Krisztus Király ünnepe. A szokott vasárnapi rend. A közelebbi programot hirdetni fogjuk.

A gyöngyöspüspökii Szent János templomban.

3-án d. e. 9 órakor prédikáció, utána szentmise az Oltáriszentség kitételével.

A többi vasárnapokon 10, 17, 24 és 31-én d. e. 9 órakor szentbeszéd, majd énekes nagymise.

Minden szombat és vasárnap d. u. 3 órakor litánia.

Egyházmegyei Takarékpénztár r. t.

• Eger-gyöngyösi fiókintézete Gyöngyös.

Telefon : 230.

Telefon : 230.

Legelőnyösebb feltételek mellett folyósít kölcsönöket, vállalkozásokat finanszíroz, átutalásokat gyorsan és olcsón teljesít. **Betéteket** könyvecskére és folyószámlára elfogad és legkedvezőbben kamatoztat.

Hírek.

Espereskerületi gyűlés. A középpatai esperesi kerület papsága szept. 22-én tartotta őszi nyilvános gyűlését. Ünnepi szentmise vezette be a gyűlést. Evangelium után Bencskó Andor gyöngyösoroszi lelkész ünnepi beszédében kiemelte az Oltáriszentség életet átható erejét, szociális kiegyenlítődést hozó hatalmát. A Má-

ria-tanodában az elnöklő Ragó Ferenc esperes mély tartalmu beszédben mutatott rá az oltáriszentségi világkongresszus jelentőségére. Egyéni és társadalmi önzés hatalmas megszüntetője lesz ez a szentévi eucharisztikus találkozás. Társadalmat formáló erő lesz az eucharisztikus évi átnevelődés. A lelkesen ünnepelt megnyitó után a negyedszázados érseki jubileumát ünneplő Főpásztort üdvözölte táviratilag a gyűlés. Majd a szentévi munkaprogrammot beszélte meg a papság.

**Szt. Erzsébet templommal szemben
legjobban: legolcsóbban:
fűszer árút,
csemege árút**

Pampuk Mihálynál

szerezhet be.

Egy próbavásárlás és
meggyőződik róla!

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!!

A Szt. Bertalan- és alsóvárosi egyházközségek közös tanács-gyűlése szept. 8-án. A következő személyi változások történtek: új Fejérváryné-intézeti nővérek: Toller Pia és Mészáros Klotild, aki Kollár Kamilla nővér kiváló nevelőmunkáját vette át. A Mária Valéria intézetnél Pál Editha nővér helyébe Kóbor Felicitász helyeztetett, Pintér Leontin nővér helyére Czakó Gerarda nővér került kórházi főnöknőnek. Elnök a felsőmezőgazd. isk-ban egészségtan tanítására Vereb Lajos dr. iskolaorvost kérte fel, Kaufmann Ferenc kertész tanár helyét pedig Tóth Jenő okl. ker-

ész töltötte be. Szondy Lászlónak, a női keresk. szaktanfolyam igazgatójának eltávozásával, Reisz Jakab vette át a szaktanfolyam igazgatását. Új tanárai a tanfolyamnak: Pataky István és Cserháti Róza Angéla. — Szabadságot kért Füleky Józsefné gyöngyöspüspöki rk. el. isk. tanítónő. Helyettesítését Korcsmáros Magdolna végzi.

A gyöngyösi m. kir. állami Koháry István gimnázium évnyitó ünnepélyén dr. Csengő Nándor igazgató „*Az iskola és politika*“ címen tartott évnyitó beszédet. Mint minden évben — most is aktuális problémát választott évnyitó beszéde tételül a gimnázium igazgatója. Bevezető szavaiban vázolta azokat a törekvéseket, melyek célja a nemes életre-nevelés. Azonban sokan a politikának iskolai érvényesítését is életre-nevelésnek minősítik — nagyon tévesen. Majd e hármast boncolgatta: lehet-e, szükséges-e s tűrhető-e a politika az iskola életében. Fejtegetésének érveivel igazolt következtetése: az iskolában nincs helye politikának vagy politikai célzatú irányzatnak. Az iskola is ad azonban világnézetet vagy életszemléletet, amelynek fundamentuma a vallás, a hazas hagyomány. Erre bővebben lesz alkalmunk a f. tanévben, amelynek az iskola szempontjából is fontos kettős eseménye: az eucharisztikus kongresszus és a Szent István ünnep. E két esemény kapcsán még a szokásosnál mélyebbre plántálhatjuk iskolánk helyes életszemléletre — nem szélsőséges világnézetre vezető szellemét. E két esemény pompás szintézise az iskolai nevelési eszmény s életszemléleti törekvés két bázisának: a vallásos s nemzeti nevelésnek. Iskolánk nem fog késni e két esemény értékét az iskola munkájában ifjúságunkon át Egyházunk és Hazánk javára gyümölcsoztetni. Ilyen a mi életre-nevelésünk s kapcsolatunk az élettel.

Zarándoklás a Szent Szűzhöz. Éveken át itthoni búcsúink a Szent Szűzhöz fonódó kármélusi, szent Anna-i búcsúk, de valóságos missziók a szentkúti zarándoklások. Szentkúti kegyhelyünk Védőanya az elmúlt hónapokban ez évben is vendégül fogadta Gyöngyös Máriát tisztelő nagy hívőseregét Nagyboldogasszonyra és a szeptemberi Mária ünnepekre.

Bennünk élnek kitörülhetetlenül a költő sorai: „Máriát ha áldva nem dicséred, korcs magyar vagy, veszve ősi hited!”

Napközi otthon a gyöngyösi gimnáziumban,

Dr. Csengő Nándor, a gimnázium agilis igazgatója, az idei tanévben a szegénysorsú tanulók iskolai munkájának megkönnyítésére napközi otthont akar létesíteni, ahol azok a szegényebborsú gyermekek végezhetnék tanulmányaikat, akiknek az otthon és kör-

nyezet egyáltalán nem alkalmas iskolai munkájuk elvégzésére. Sokszor előfordult az a szomorú tény, hogy súlyos anyagi helyzetük miatt, jófelfogású gyermekeknek abba kellett hagyni tanulmányaikat,

Az igazgató elgondolása szerint kb. 40 tanuló befogadására alkalmas terem fűtenek, ahol a szegénysorsú tanulók teljesen ingyen és a jobbmóduak pedig csekély díj ellenében zavartalanul tanulhatnak. Az iskola-otthon megteremtésének gondolatát bevezette az ifjuságnak otthonában való meglátogatása, amit a hittanár és osztályfőnökök végeztek.

<p>K e g y t á r g y a k , i m a k ö n y v e k , r ó z s a f ű z é r e k , m i n d e n n e m ű b a - z á r - , r ö v i d á r ú , g y e r m e k j á t é k o k legolcsóbban az újonnan átalakított SZABÓ bazárban (Barátok-templomával szemben) kaphatók! Rózsafűzések szakszerű javítását vállalom. Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását: SZABÓ JÁNOS</p>	<p>Mielőtt kalapját beszerezné, jöjjön el és nézze meg üzletemet!! Kaphatók: gyapjú és nyúlszőr kalapok minden minőségben! Javítások pontosan és szakszerűen készülnek! Kriszt Lajos Gyöngyös, Kossuth-u 10.</p>
---	---

Énektanítás a Szent Bertalan főtemplomban. Gondoskodunk arról, hogy a kettős szentév alkalmával a hívek megtanulják az egyházi énekek helyes szövegét és dallamát. Azért az októberi Rózsafűzér-ájtatosság elvégzése után, minden estén énekórát tartunk templomunkban. Szeretettel kérjük a híveket, hogy a Rózsafűzér ájtatosság után ne távozzanak el a templomból, hanem vegyenek részt az oktatásban,

Szerkesztői üzenetek.

REGÉNYOLVASÓNAK. Nem veszt kérem semmit, ha lemond a túlzott regényolvasásról. Nem az agyonreklámozott regény adja az „intelligens embernek pótolhatatlan életismeretet”. Stílusukban, gondolatszövésükben lehetnek ezek szépek, de tartalmi világuk, életfelfogásuk idegenek a mi lelkiiségünknek és az egészséges életszemléletnek is. A legtöbb hüpersexuális, lerontja a lélek finomabb világát. Rombolja a természetfeletti tudatot, gúnyosan néz a vallásra, nivótlannak tartja. Nemcsak lélekrombolók, de a mai kor szemével nézve antiszociálisok is, mert míg kevesek hedonizmusát festik, feledik, hogy ma a nyomorban élő embertömeg nemcsak idegenül, hanem forrongva néz a kéjenc világ írója felé. Nem freudizmus, hanem kenyér és a hit nyugalma kell ma az idegek, érzékek felzaklatása helyett.

T. I.-NEK. Nyírő nem tudja szétválasztani az egyént az intézménytől. Sok a panasz a regényben szereplő emberekre, bár az Egyház eszméi, gazdag természetfeletti világa is elő-elő törnek tolla magasztalásában nem egy írásában. A regény általános hatása: sok panasz hivatása követelményei miatt. Épp azért nem ajánljuk.

N. Z.-NAK. Téved, nem a Népszavában, hanem a Korunk Szavában jelent meg a bántó cikk Egerről. Fanyarral ír. Nem minden „tardi helyzet”. Akkor minden „városkánkról” így írhatnánk.

A. GY.-NAK. Mi a haladás emberei vagyunk, a papság ily értelemben modern, mert az anyagi jólétet is akarja az örökkévalók mellett. Tényleg, sok az epigon — Kolumbus. Nem-hogy felfedez, hanem összetör mindent, amihez hozzányúl. **Vitriolos a kezük; a pesszimista, a mutat egyetemes szempontból nem látó, egyoldalú kritika lázában elfelejtik, hogy tett sokat a mult is.** Az egyház nincs a csoda charizmájával ellátva az élet, társadalmi lét ügyes-bajos dolgainak az elintézésében. A korszellemet, a világi, sokszor hátráltató tényezőket is vizsgálni kell. **A világiak, írók apostolkodása szóban és írásban nem lehet egyenlő a felelősségrevonással.**

Ezekre a katolikusokra bizony azt mondjuk: Uram, csak a barátainktól mentes meg, az ellenséggel majd elbánunk!

TISZA ISTVÁN-ÚTI ELŐFIZETŐNEK. Igen, megható milyen finomsággal éneklik a kis Fehérváryné intézeti gyermekek a szép Jézus Szive és Szűz Mária-énekeket. Kiváló érték a nővérek munkája.

DÓZSA Lalinak, Papának, Potjének, Gondának, érettségizett gimnazistáknak, mint a Tudósító barátainak sok köszönet!

TÖBBEKNEK. Köszönöm szives, helyeslő soraikat. Mi nem lehetünk közömbösek a gyakorlati élet ügyei iránt, azért adtunk feleletet abban a kérdésben is. *A támadás szépen bocsánatkéréssel végződött.*

Cserján Imre
„SZERETET” gyógyszertára

Vachott Sándor u. 6, szám. Telefon: 29

Van-e már

eucharisztikus jelvényed ?

Minden katolikus ünnepi gondolatokkal

hordozza !

Ára 30 fillér. Kapható a szt. Bertalan plébánián és a Kultúrházban.

Még ma megvásárlod !

Öt középiskolával, gépírástudással

irodai vagy pénztári állást

vállalnék,

Cím: K. A. Gyöngyös, Jókai-u. 11.

A Szent Bertalan Egyházközség

anyagi ügyei.

Szeptember 10-én lejárt 7500 P.-s váltótartozásunkat 500 P.-s tőketörlesztéssel 7000 P.-re csökkentettük s a kamatot 3 hóra december 10 ig kifizettük. Folyó évi adónkat pontosan fizetjük. hátralékunk e címen egyetlen fillér sincs. Hasonlóképen fizeljük a vízdíjat, valamint törlesztjük illetéktartozásunkat is.

Szeptember 12-én megtartott orgonahangverseny, mely Szent Koronaházunk javára volt rendezve, 344 P. tiszta jövedelmet eredményezett. Ez az összeg pénztárunkba tényleg be is folyt. Hálás köszönetet mondunk e helyről is mindazoknak, kik munkájukkal lehetővé tették a jelentős erkölcsi és anyagi sikert.

Továbbá folytatjuk a Szent Korona-házra adakozók neveinek közlését.

Duba István szabómester, Domb-ucca 6. szám 2. P. Gulyás István, Bugát Pál ucca 6. szám 1 P. Özv. Fabriczius Györgyné, Ferdinánd ucca 5 szám 2 P. — Mozsár József, Gőzfürdő ucca 8 szám 2 P. — Budai József, Gőzfürdő ucca 10. szám 3 P. — Özv. Nagy Ferencné, Püspöki-ucca 18. szám 10 P. - Ifj. Juhász Antal ingatlanközvetítő Érsekföld, 10 P. — Pataki Antal államrendőr Ujtelep, 10 P. — Özv. Bolgár Dezsőné 10 P. — Chomor Béla telekkönyvvezető 10 P. — Ifj. Hortolányi Sándor városi tisztviselő 10 P. — Bakó Aurél városi számtiszt 10 P. — Kis Szilágyi József szőlőbirtokos 5 P. — Hanka Kovács András szőlőtermelő 1 P. — Özv. Csépany Jánosné szőlőtermelő 3 P. — Szarvas Lajos 4 P. — Tóth József 5 P. — Mikulányi Mihályné jelenleg férj. Hannos Jánosné 5 P. — Rácz András tetőfedő 5 P. Tatár István 1 P. — Német József gépész 2 P. — Nagy Pál szőlőtermelő 5 P. — Krakóczki János szőlőtermelő 1 P. — Sági Mihály 5 P. — Nyemecz Pál műszerész 5 P. - Vargányi László 5 P. — Durnyi János csizmadiamester 5 P. — Kulcsár Lajosné 1 P. — Stekkel Károly 5 P. — Bogdány András 5 P. — Rosner Károly 5 P. — Hámoly Lajos 1 P. — Madár Lajos városi tisztviselő 20 P. — Burián Lajos csizmadiamester 10 P. — Szepesi Andrásné 2 P. — Ifj. Szalai Alajos csizmadiamester 10 P.

Eddig közöltünk 383 nevet 21.539 P értékben. Most közlünk 36 nevet, 196 P. összeget. Eddigi közlésünk tehát 419 név 21.735 P. értékben.

(Folytatjuk.)

Iparosaink — Kereskedőink

MOLNÁR FERENC
 úri és egyenruha szabósága
 Pap Melchizedek-utca 16.

Öltönyök részlet-
 re is készülnek

Bardóczy József

borbély és fodrász

Női hajvágás
 és ondolálás

Károly-király körút 34.

Legujabb modellekből a
 legnagyobb választék leg-
 olcsóbban

Csépány Imréné

kalapszalonjában! Sz. Bertalan-u

özv. Kóczian

Elemérné

dohányárudája

Sz. Bertalan u. 10.

D E N E S

úriszabósága

Kossuth u 27.

Tóth Béla

vaskereskedése

Kossuth-utca

BOGNÁR

ISTVÁN

hentes és mészáros

Kossuth u. 18.

Ajánlja hentesáru készítményeit!

Hajagos Nándor

köszörűs és
 késárúkereskedő

Nagy József

fűszerkereskedése

Károly király-körút

JENES ANDRÁS

férfiszabósága

Kossuth utca 8.

Férfi és gyermekruhák

nagy választékban!

Művészi felvételek minden
 időben, villanyfény
 mellett is készülnek

Zsolnai Kovács Imre

műtermében Hanisz-tér 4.

Hegedűs János

kőfaragó üzeme és sírkőraktára

az adóhivatal mögött

Épületmunkákat olcsón vállalom!

Galambos Sándor

Speciális cipőjavítások
 és festések

Hó és sárcipőjavítások

Szentkorona-ház

ŐRÖLTESSEN

Szlovencsák János és Fia

hengermalmában

Gyöngyös, Petófi utca

Fischer József
vaskereskedő GYÖNGYÖS
(volt „Hangya“ vas-osztály)
állandóan nagy raktár háztar-
tási, konyhafelszerelési cikkek-
ben, Vasárak, ipari és gazdasági
szerszámok, kályhák, tűzhelyek
és vadászati cikkek!
„Kühne“-féle gazdasági
gépek nagy lerakata!

Alapítva: 1884-ben.
KUNSAY BÉLA
mézeskalácsos és vi-
aszgyertya készítő
méz,
sütemény, méhviasz,
templomi gyertyák
nagy választékban ál-
landóan raktáron.
Gyöngyös
Zita királyné-utca 6.

Koncz Ferenc (Mátyás-király u'ca 4. szán.)
Hungária mellett.
Festékház.

Mindenféle

festékek, lakkok, zománcok, tubus- és gomb-
festékek, vegyszerek, szigetelő anyagok,
háztartási cikkek, kefe- és ecsetárak és az
összes szakma-cikkek kaphatók a legnagyobb
v á l a s z t é k b a n. Pontos kiszolgálás

Olcsó árak!

Fekete Pál Utóda
imakönyvkereskedésében
(Szt. Bertalan-u. 6.)

kaphatók :

díszkötésű imakönyvek,
celluloid-, kristálycsont-,
bőr- és vászonkötésben.

Nagyon szép kivitel! Olcsó árak!

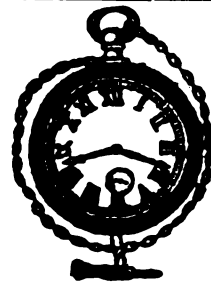
Edénykölcsonzés
BALAZSOVITS edényáruházból!

Matyás-király utca 4. sz.

Dísztárgyak, márkás porcellá-
nok, zománcedények, háztartási
cikkek. **Nászajándékokban**
nagy raktár. Szolid árak!
Pontos kiszolgálás!

FÓGEL GYULA

műórás, ékszerész és látszerész
Gyöngyös, -Hanisz-tér 12.

Ajánlja : elsőrendű zseb, fali, asztali és ébresztő óráit. A világhírű svájci „TELLUS“ órák gyöngyösi egyedárusítója. A legmodernebb szerszámgépekkel felszerelt javítóműhely.
Preciz munka-

Aranygyűrűk, fülbevalók, aranykeresztek. — Aranykereszt valódi gyémántkövekkel már 10 P-től kapható. — Valódi ezüst áruk, tálcák, virágvázák, likőrös és dohányzó készletek stb. Mindennemű optikai áruk. Szemüvegek, csiptetők, üveg különlegességek, hőmérők, lázmérők, must- és borfokolók stb.

Keresse fel üzletemet bizalommal!!

A legmodernebb
temetkezési vállalat

Gyöngyösön!

Halottszállítás, exhumálás az ország egész területén bárholon-bárhová saját autómon a legjutányosabb áron

KUCSERA BÉLA
KOSSUTH-UTCA 9.
TELEFON HIVÓ: 310.

Akar Ön

olcsón vásárolni?

Akar Ön

pénzéért jó árút kapni?

Akar Ön

megbízható helyen előzékeny kiszolgálásban részesülni?

Mindezt megtalálhatja a gyöngyösi Hangyában.

A

HANGYA

árúi megbízhatók, naponta frissen érkeznek. Rendes havi vásárlóknak kedvezményt ad.

Szíves érdeklődésre a „Hangya“ irodájában felvilágosítást nyújtunk

Az igazgatóság.

**Pártoljuk városunk egyedüli
katolikus papírkereskedését!**

**Könyv, papír
és írószerek
előnyös beszerzé-
si forrása**

**A katolikus sajtó lapjainak helyi képvise-
lete!**

A Katolikus Kulturház papírkereskedése

**Pap Melchizedek
utca. Telefon: 88.**

Zemesváry

Hanisz-téri

gyógyszertára

Gyöngyös 150 éves patikája!

*Ha a legújabb divat
igényeinek megfelelő
ruhát akar, keresse fel
úri szabóságomat. —*

Csépány Géza

*úri szabó Gyöngyös,
Hanisz-tér 8. szám.*

(Gazdaköri udvar. —)

30.000.000 P. lekötött tőke

Ez a szám jellemzi azt a kolosz-
száls tömörülést és erőt, ami a
**Katolikus Népszövetség Országos
Temetkezési Pénztáregyesülete tag-
jainak segélytőkéjét jelenti!**

Mindenkinek saját érdeke, hogy
tagja legyen az Egyesületnek!

**Helyi szervezet az ország
majd minden községében!**

Gyöngyösi szervező és pénzbeszedő:

Krusch Lajos

Bástya-u. 14.